

YAYIN

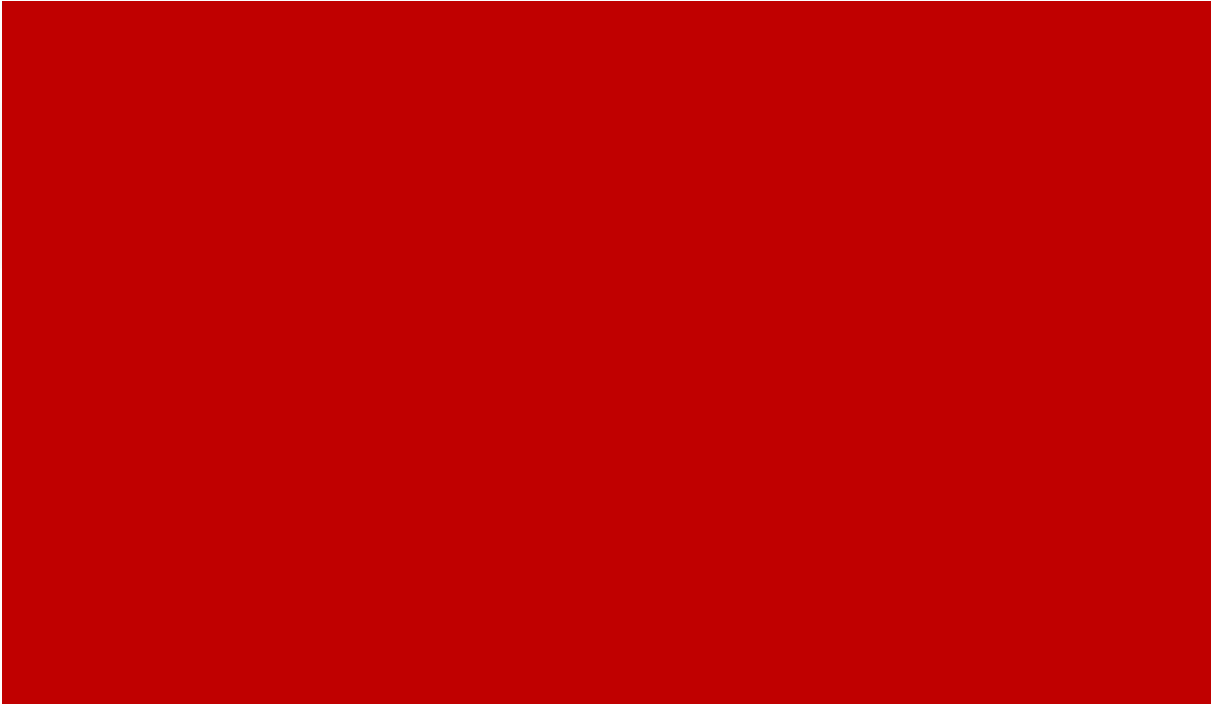
GUSEYAD | AKADEMİ
GUSEYAD | ACADEMY

GUSEYAD / AKADEMİ
YAYINLARI İÇİN
YAPAY ZEKÂ KULLANIM İLKELERİ
DOKÜMANI

Eylül 2025
İstanbul / TÜRKİYE

***GUSEYAD / AKADEMİ YAYINLARI İÇİN
YAPAY ZEKÂ KULLANIM İLKELERİ***

GUSEYAD / AKADEMİ

YAYINLARI İÇİN

YAPAY ZEKÂ KULLANIM İLKELERİ DOKÜMANI

GUSEYAD / AKADEMİ “*Yapay Zekâ Kullanım İlkeleri Dokümanı*”, yapay zekâ konusundaki gelişmeler ve akademik yayıncılıkta görülen uygulamalar dikkate alınarak oluşturulmuştur. Yapay zekâ ilkeleri dokümanı, GUSEYAD / AKADEMİ yazarlarının, hakemlerinin ve editörlerinin, bu türden teknolojileri kullanmaları halinde uymaları gereken “*içerik düzenleme / oluşturma ve mesleki ahlak ilkeleri*” ni içermektedir.

Yapay zekâ ilkeleri dokümanının oluşturulmasında, halen kullanımda olan mevcut veriler ile birlikte uluslararası kaynaklar¹ da dikkate alınmıştır:

Yapay zekâ destekli teknolojiler (gelişmiş çeviri programları, metin oluşturucu ve / veya özet çıkarıcı yazılımlar, sohbet robotları, görüntü oluşturucular v.b. gibi), metin, görüntü, ses ve sentetik veriler dahil olmak üzere çeşitli içerikler geliştirebilmekte ve üretebilmektedir. Bu yetenekleri etik ve güvenli bir şekilde kullanıldığında üretkenliği artırabilir ve yeniliği teşvik edebilir; ancak insan yönlendirmesi olmadan kullanımında doğru olmayan ve taraflı sonuçlar; atıf verme konusunda eksikler ve hatalar, gizlilik ve fikri mülkiyet haklarının korunmasında eksiklikler, yazar ve yayıncıların haklarının olası ihlali gibi riskler taşımaktadır.

GUSEYAD / AKADEMİ Yayın Ekibi, yapay zekâ kullanımı konusunda söz konusu riskleri ortadan kaldırmayı amaçlayan aşağıdaki temel ilkeleri benimser:

İçerik üretiminde kullanılan (metin, şekiller, resimler ve kod dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere) her türlü yapay zekâ ile ilgili ayrıntılar çalışmanın uygun bölümünde (bilgi notu olarak ve/veya metot kısmında) beyan edilmeli ve net biçimde açıklanmalıdır.

Hiçbir yapay zekâ aracı, hiçbir bilimsel çalışmada yazar olarak listelenemez.

Yazarlar, herhangi bir şekilde yapay zekâ kullanımı durumunda da çalışmalarının doğruluğu, bütünlüğü ve özgünlüğünden sorumludur; başkalarının fikirleri, verileri, kelimeleri veya diğer materyallerini doğru referanslama ve atıf yaparak sunmakla yükümlüdürler.

¹ Committee on Publication Ethics (COPE) - Authorship and AI tools; International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE) - Artificial Intelligence (AI)-Assisted Technology; World Association of Medical Editors (WAME) Chatbots, Generative AI, and Scholarly Manuscripts.

Hakemler ve editörler, gönderilen çalışmayı tamamen ya da kısmen hiçbir üretken yapay zekâ uygulamasına yükleyemez.

GUSEYAD / AKADEMİ yayınlarının içerik düzenleme / oluşturma süreçlerinde, yapay zekâ ile üretilmiş içerikleri tespit eden yardımcı araçlar editörlerin kullanımındadır.

Öte yandan okunurluğu, dil ve dilbilgisi iyileştirme ve geliştirme konusunda önerilerde bulunan yapay zekâ araçlarının kullanılması yaygındır ve GUSEYAD / AKADEMİ yayınlarında bu türden yapay zekâ araçları editörlerin ve yazarların gözetiminde kullanılabilir.

YAZARLAR İÇİN

Yazarlar, gönderdikleri çalışmayı oluştururken yapay zekâ destekli teknolojiler (geliştirilmiş çeviri programları, metin oluşturucu ve / veya özet çıkarıcı yazılımlar, sohbet robotları veya görüntü oluşturucular gibi) kullandıysa, bunu beyan etmekle yükümlüdür.

Yazarlar hem ön yazıda hem de sunulan çalışmanın uygun bölümünde (bilgi notu olarak ve / veya metot kısmında), hangi yapay zekâ aracını ve hangi versiyonunu ne amaçla kullandıklarını açıklamalıdır.

Yapay zekâ destekli teknolojilerden yararlanılarak oluşturulan içeriğin ve alıntılarının doğruluğu, geçerliliği ve uygunluğunun sağlanması, olası hata, tutarsızlık ve taraflı sonuçların giderilmesi yazarların sorumluluğundadır.

Yazarlar, yapay zekâ destekli teknolojiler ile üretilmiş metinlerde intihal ihtimali olduğunu dikkate alarak, olası intihale engel olmak için, orijinal kaynakları mutlaka kontrol etmelidir. Kontrol ettiğini ve kaynakların orijinal kaynaklar olduğunu teyit etmelidir.

Yapay zekâ destekli araçlar (Chat GPT, Co Pilot, Gemini v.b. gibi) yazar olarak listelenemez, çünkü; çalışmanın doğruluğundan, bütünlüğünden ve orijinalliğinden sorumlu olamazlar ve bu sorumluluklar yazarlık için şarttır. Bu nedenle, yapay zekâ destekli teknolojilerin kullanımını içeren tüm materyallerden yazarlar sorumludur. Yazarlar, makalede yer alan ve çalışmanın hipotezlerini, yorumlarını, sonuçlarını, sınırlamalarını ve çıkarımlarını bildiren tüm ifadelerin kendi fikirlerini temsil ettiğinden emin olmalıdırlar.

Yazarların, yapay zekâ araçlarını temel araştırmacı ve yazar sorumluluklarının yerini alacak, aşağıdaki şekillerde kullanarak oluşturdukları çalışmalar bilimsel yayıncılık ve yayın etiği ilkelerine aykırıdır ve bu türden çalışmaların yayınlarda yer almasına izin verilmez:

- Titiz revizyon olmadan metin veya kod oluşturma,
- Sağlam bir metodoloji olmadan eksik verileri ikame etmek için sentetik veri üretimi,

- Özetler veya ek materyaller de dahil olmak üzere her türlü hatalı, sentetik içerik oluşturulması,
- Yapay zekâ kullanımı ile görüntü ve şekillerin (resimler, çizelgeler, veri tabloları, tıbbi görüntüler, görüntü parçacıkları, bilgisayar kodları ve formüller) veya orijinal araştırma verilerinin oluşturulması ve manipüle edilmesi (bir görüntü veya şekil içinde belirli bir özelliğin artırılması, gizlenmesi, taşınması, kaldırılması veya eklenmesi).

HAKEMLER İÇİN

Hakem sürecinde gizliliğin korunması, değerlendirilen çalışmanın bu süreçte paylaşılmaması veya kullanılmaması esastır.²

Hakemler, kendilerine değerlendirme için gönderilen bir makaleyi veya herhangi bir bölümünü gözden geçirme, değerlendirme veya karar verme sürecine yardımcı olması için, üretken yapay zekâ araçlarına veya Büyük Dil Modelleri' ne yüklememelidirler; zira hakemlerin bu türden yapay zekâ araçlarına içerik yüklemesi yazarların gizlilik ve mülkiyet haklarını ihlal eder.

Bilimsel bir makalenin incelenmesi, yalnızca insanlara atfedilebilecek sorumluluktur. Hakem değerlendirmesi için gereken eleştirel düşünme ve orijinal değerlendirme bu teknolojinin kapsamı dışındadır ve teknolojinin makale hakkında yanlış, eksik veya önyargılı sonuçlar üretme riski vardır. Hakem raporu ve karar mektupları, hakemlerin ve editörlerin gönderilen içeriğe ilişkin kişisel değerlendirmelerini yansıtmalıdır. Hakem, raporunun içeriğinden sorumludur ve gerektiğinde hesap vermek durumundadır.

Yapay zekâ araçları, hakem değerlendirmesi ile bağlantılı olarak, hakem değerlendirme raporu dilinin kalitesini artırmak için (çeviri veya dil düzenlemesi için) sınırlı bir şekilde kullanılabilir. Böyle bir kullanım olduğunda, hakem raporu iletirken, kullanımı beyan etmelidir.

Bir başvuruda üretken yapay zekânın uygunsuz veya açıklanmamış kullanımından şüphelenen hakemler, endişelerini dergi editörüne bildirmelidir.

EDITÖRLER İÇİN

Editörler, dergiye gönderilen makalelerin değerlendirme sürecinde, gizliliğinin korunmasını sağlamakla yükümlüdürler, değerlendirilen çalışmanın bu süreçte dahil olan taraflar dışında paylaşılmaması veya kullanılmaması esastır.³

Editörler, yazarların gizlilik ve mülkiyet haklarını ihlal edebileceğinden, gönderilen bir makaleyi veya herhangi bir bölümünü gözden geçirme, değerlendirme veya karar verme

² COPE – Ethical Guidelines for Peer Reviewers.

³ COPE – Code of Conduct and Best Practice Guidelines for Journal Editors.

sürecine yardımcı olması için, üretken yapay zekâ araçlarına veya Büyük Dil Modelleri' ne yüklememelidir.

Bilimsel bir makalenin içerik düzenlemesi / oluşturulması ve değerlendirmesini yönetmek, yalnızca insanlara atfedilebilecek sorumluluklar anlamına gelir. Üretken yapay zekâ veya yapay zekâ destekli teknolojiler, editörler tarafından bir makalenin değerlendirme veya karar verme sürecine yardımcı olmak için kullanılmamalıdır, çünkü bu iş için gereken eleştirel düşünme ve orijinal değerlendirme bu teknolojinin kapsamı dışındadır ve teknolojinin makale hakkında yanlış, eksik veya önyargılı sonuçlar üretme riski vardır. Editör, içerik düzenleme / oluşturma ile ilgili süreçten, nihai karardan ve bunların yazarlara iletilmesinden sorumlu ve mesuldür.

Editörler, karar mektupları veya yayınlanmamış araştırmaların özetlerini oluşturmak için üretken yapay zekâ aracı kullanmamalıdır.

Editörler, uygun hakemleri bulma konusunda yardımcı olması için üretken yapay zekâ araçlarını kullanabilir.

Editörler, gönderilen bir makalede veya gönderilen bir hakem raporunda üretken yapay zekâ kullanıldığından şüphelenirse, konuyla ilgili içerik düzenleme / oluşturma süreci ile ilgili bir değerlendirme yapmalı ve ilkeler dokümanını göz önünde bulundurmalıdır.

Güvenlik Savunma ve Emniyet
Yönetişimi Akademisi
Security & Defense Governance Academy

GUSEYAD | AKADEMİ
GUSEYAD | ACADEMY

Barbaros Mh. Sırmaperde Sk. Nu.2 A-Blok D.1

Üsküdar / İSTANBUL

Tel: +90 212 906 09 56

Gsm: +90 532 062 72 10

Fax: +90 212 906 09 57

E-Posta: bilgi@guseyadakademi.org

www.guseyadakademi.org